

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Elektronisk delgivning

Beslut
2020-10-21

Diarienummer
404-33631-2020

Sida
1(5)

Samhällsbyggnadsenheten
Andreas K Karlberg
Planhandläggare
010 22 44 586
Andreas.K.Karlberg
@lansstyrelsen.se

Härryda kommun
kommun@harryda.se
plan@harryda.se

Beslut enligt 11 kap plan- och bygglagen (PBL) om kommunens antagandebeslut för Bråta 2:139 mfl, i Härryda kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar enligt 11 kap. 11 § plan- och bygglagen (PBL) att upphäva Härryda kommuns beslut att anta detaljplan för Bråta 2:139 mfl i dess helhet.

Beskrivning av ärendet

Kommunens antagandebeslut

Kommunfullmäktige i Härryda kommun beslutade 15 juni 2020 att anta detaljplan för Bråta 2:139 mfl i Härryda, Västra Götalands län (upprättad april 2020).

Länsstyrelsens beslut att pröva

Länsstyrelsen beslutade den 8 juli 2020 enligt 11 kap. 10 § PBL (2010:900) att pröva kommunens antagandebeslut. Skälet till beslutet var att Länsstyrelsen befarade att planen kunde vara olämplig med hänsyn till människors hälsa och säkerhet utifrån geoteknik.

Länsstyrelsen har tidigare yttrat sig om den rubricerade detaljplanen i samrådsskedet (2019-01-29) och i granskningsskedet (2020-03-09). Med stöd av Statens Geotekniska Institut (SGI) har Länsstyrelsen i yttrandena påtalat att de geotekniska förutsättningarna måste klarläggas samt att restriktioner och åtgärder som är en förutsättning för att uppnå en tillfredställande stabilitet måste införas i plankartan.

Enligt 11 kap. 11 § PBL ska Länsstyrelsen upphäva kommunens beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser i dess helhet, om beslutet har en sådan innebörd som anges i 11 kap. 10 § andra stycket 5 p. PBL, det vill säga att en bebyggelse blir olämplig med hänsyn

till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Motivering till beslutet

Vid antagandet av detaljplanen Bråta 2:139 mfl kvarstod det oklarheter gällande markens stabilitet, något som uppmärksammades av Statens Geotekniska Institut till Länsstyrelsen i sitt yttrande från 2020-07-07.

Kvarvarande synpunkter var sammanfattat;

- Utförd utredning ”Tekniskt PM” från 2020-04-02 av Norcosult redovisade stabilitetsproblematik utan tillhörande förslag på lösning för södra delen av planområdet mot Boråsvägen, benämnt sektion B-övre. Det saknades också tydlig redovisning av samtliga slänter
- Det saknades underlag som kunde verifiera antagandet om lerans skjuvhållfasthet i form av tidigare utförda fältundersökningar
- Det fanns oklarheter om redovisade förslag hade tagit hänsyn till grundvattennivåerna och om beräkningarna gjorts för dränerad eller odränerad analys
- Ett begränsat antal sonderingar har utförts i anslutning till Boråsvägen och det saknades en bedömning eller utredning som klargjorde förhållandena längs med hela vägsträckan i planområdet

Kommunens ställningstagande gällande stabilitetsåtgärder

Härryda kommun har 2020-09-04, 2020-09-09, 2020-09-30 och 2020-10-13 skickat in kompletterande underlag till Länsstyrelsen som redogör för ovan begärda kompletteringar. Det har även 2020-10-20 varit ett digitalt Skypemöte för information om kompletterandehandlingar där Härryda kommun, exploitör, Statens geotekniska institut och Länsstyrelsen deltagit.

Underlaget som skickats in är;

- Tekniskt PM Geoteknik, Norconsult, 2020-04-02, rev. 2020-10-07
- Stabilitetsutredning vid planerat äldreboende, Geos, 2020-09-08, rev 2020-10-05
- MUR Geoteknik, Norconsult, 2020-04-02
- MUR Geoteknik, Geos, 2020-07-02, rev. 2020-09-30
- MUR Bergsondering, Norconsult, 2018-11-30
- Bergsondering, ÅF, 2019-09-24
- Skrivelse och förtydligande om administrativ planbestämmelse med tillhörande bilaga, Härryda kommun, 2020-10-20

I kompletterande handlingen Tekniskt PM framgår det under rekommendationer att det föreligger behov av stödmurar vid sektionerna 2, 4 och 5 i planområdet, något som föreslås ska detaljprojekteras vid bygglovsskedet. Den administrativa bestämmelsen *a1* reglerar att åtgärderna

ska göras inom kvartersmark i antagen detaljplan. ”Startbesked får inte ges för byggnadsverk förrän bergsäkringsåtgärder och stabilitetsåtgärder utförts inom och i anslutning till byggrätt. Åtgärd ska godkännas av bergsakkunnig och geotekniker, 4 kap. 14 § 1 st 4 p”.

I kompletterande rapport Stabilitetsutredning vid planerat äldreboende (2020-09-08 sid. 15) av konsulten Geos från framgår det dessutom att det krävs stabilitetsåtgärder mot skred för planerat äldreboende och skola, benämnt sektion 6; ” För framtida förhållanden har det antagits att hela området under planerad byggnation har fyllts upp till nivån +77,5 samt belastas med en trafiklast av 19,1 kPa. Detta bedöms vara väl på säkra sidan men eftersom höjdsättningen av området inte är bestämd så har ändå beräkningar utförts för detta fall. För att uppnå tillfredställande säkerhet mot skred krävs en stabilitetsförbättrande åtgärd. En stödkonstruktion med en totallängd av 15 m har här använts som stabilitetsförbättrande åtgärd men annan typ av åtgärd kan också utföras.”

Stabilitetsåtgärderna är dock inte reglerade på plankartan genom skydds- eller administrativa bestämmelser vid äldreboendet och skolan.

Kompletterande handlingar uppvisar att det går att uppnå stabilitet genom att anlägga stödmur hela vägen ned till friktionsjord.

Länsstyrelsens ställningstagande

Eftersom de föreslagna skyddsåtgärderna inte har säkerställts i enlighet med slutsatserna i den geotekniska utredningen kan Länsstyrelsen inte utesluta att planförslaget innebär risk för människors hälsa och säkerhet.

Detaljplanen har därför, i enlighet med vad som anges i 11 kap 10 § PBL (2010:900), tagits in för prövning och beslutet om att anta detaljplanen ska enligt 11 kap 11 § PBL (2010:900) upphävas.

Plankartan säkerställer inte att nödvändiga skyddsåtgärder genomförs då administrativa bestämmelsen *a1* inte anses tillräcklig för de stödmurar till friktionsjord som krävs för att säkerställa markens lämplighet. Om en planbestämmelse i säkerhetshöjande syfte ska få avsedd effekt måste byggnadsnämnden kunna neka lov eller tillstånd om en sökt åtgärd strider mot bestämmelsen. Det måste även vara möjligt att ingripa om bestämmelsen inte följs. Därför måste det finnas en möjlighet till tillsyn och det måste vara möjligt att avgöra om bestämmelsen senare överträds.

Skyddsbestämmelser ska ge ett tydligt stöd för att garantera genomförandet av åtgärderna och behöver därför vara så preciserade och effektbeskrivna att det står klart att de är genomförbara. De berörda områdena med stabilitetsproblematik ligger inom kvartersmark och en enskild huvudman har inte samma skyldighet som kommunen att iordningställa den allmänna platsen. Det är den enskilde huvudmannen själv som avgör i vilken takt och på vilket sätt detta ska göras. Detta innebär att kommunen inte har möjlighet att tvinga fram en önskad utveckling eller förändring på dessa platser.

Bestämmelsen *a1* säkerställer att en åtgärd ska utföras, men garanterar inte att åtgärden är tillräcklig i kommande lovprövning.

Detta har beslutats av Länsöverdirektör Lisbeth Schultze efter föredragning av planhandläggare Andreas K Karlberg. I den slutliga handläggningen har även plan- och byggfunktionens chef Nina Kiani Janson samt rättsenhetens Jonas Ledelius medverkat.

Lisbeth Schultze

Andreas K Karlberg

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilaga för kännedom:

1. Överklagandehänvisning regeringen
2. Kopia av yttrande till Länsstyrelsen från SGI, daterat 2020-07-07
3. Kopia av SGI's bemötande av kompletterande handlingar, daterat 2020-09-14

Kopia till:

Mark- och Miljödomstolen Vänersborg
SGI
Peter Wallentin, Planchef Härryda kommun

Länsöverdirektör, Lisbeth Schultze
Funktionschef plan- och byggfunktionen, Nina Kiani Janson
Rättsenheten, Jonas Ledelius

Bilaga 1 Överklagandehänvisning regeringen

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Vid förenklad delgivning anses du ha tagit del av beslutet två veckor efter att länsstyrelsen skickade beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 33631-2020.